

Nr 156.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående ersättning åt sakkunniga i akademiska befordringsärenden; given Stockholms slott den 8 mars 1940.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Gösta Bagge.

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 8 mars 1940.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ.

Chefen för ecklesiastikdepartementet, statsrådet Bagge anför:

I årets statsverksproposition, åttonde huvudtiteln, punkten 89, har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avbidan på proposition i ämnet, till Gemen samma universitetsändamål: Ersättning åt sakkunniga i akademiska befordringsärenden för budgetåret 1940/41 beräkna ett förslagsanslag av 25,000 kronor.

Jag anhåller nu att till behandling få upptaga denna fråga.

Vid tillsättning av vissa lärarbefattningar (företrädesvis professurer) vid universiteten, karolinska mediko-kirurgiska institutet och de tekniska högskolorna anlitas särskilda sakkunniga, vilka ha att avgiva utlåtanden med omdöme om sökandenas skicklighet till ledig befattning och inbördes företräde. De sakkunnigas medverkan vid tillsättningsförfarandet kan i korthet karakteriseras på följande sätt:

Om sökande till professur eller jämförlig befattning anmält sig eller kallelseförslag blivit väckt, skola utses tre eller fyra sakkunniga, företrädesvis svenska vetenskapsidkare, inom det eller de läroämnena, som befattningen omfattar. Professor och annan ordinarie lärare vid något av universitetet eller karolinska institutet är med viss begränsning pliktig mottaga sakkunniguppdrag. Sakkunniga utses genom samverkan mellan de båda universitetet och karolinska institutet. Yttrande över kallelseförslag skall i regel avgivas inom fyrtio dagar. Är kallelseförslag icke väckt, skola de sakkunniga, efter samråd inbördes om hinder därför ej möter, var för sig avgiva skriftligt utlåtande. Utlåtandet skall kortfattat angiva de skäl, på vilka det är grundat, och avgivas senast inom sex månader. I särskilda fall kan vidare specialsakkunnig utses för granskning av viss del av sökandes produktion. Om lärarprov skall avläggas, måste detta ske i god tid, innan de sakkunniga ha att avgiva sina utlåtanden.

Bestämmelser om ersättning åt sakkunniga i akademiska befordringsärenden ha meddelats genom Kungl. Maj:ts beslut den 4 juni 1937. Bestämmelserna, som med vissa av organisatoriska skäl föranledda modifikationer även gälla för sakkunniga vid de tekniska högskolorna, innebära i huvudsak följande:

Sakkunnig äger såsom ersättning för uppdragets fullgörande erhålla, om han är befattningshavare i statens tjänst eller professor vid Stockholms eller Göteborgs högskola, efter eget val antingen ersättning för mistade avlöningsförmåner eller ock särskilt arvode, men i annat fall särskilt arvode.

Ersättning för mistade avlöningsförmåner utgår med belopp, motsvarande det avdrag å avlöningen, som den sakkunnige enligt gällande avlöningsbestämmelser under tjänstledighet för sakkunniguppdragets fullgörande måst vidkännas, dock ej för ledighet under längre tid än i fråga om specialsakkunnig en månad, vid kallelse fyrtio dagar och i andra fall tre månader.

Särskilt arvode må ej överstiga, för specialsakkunnig 300 kronor, för sakkunnig, som yttrat sig över väckt kallelseförslag, 400 kronor och för annan sakkunnig 1,000 kronor.

Vidare ha meddelats bestämmelser om reseersättning för åhörande av lärarprov och för samråd mellan de sakkunniga inbördes.

Ifrågavarande ersättningar bestridas vid universitetet och karolinska institutet från det förutnämnda anslaget till ersättning åt sakkunniga i akademiska befordringsärenden. Belastningen å detta anslag, vilket utgått sedan budgetåret 1926/27, framgår av följande sammanställning:

Budgetår	Anslagsbelopp	Belastning
1930/31	9,000	7,194: 59
1931/32	9,000	23,701: 52
1932/33	9,000	7,965: 52
1933/34	9,000	10,312: 15
1934/35	9,000	9,543: 78
1935/36	9,000	11,453: 86
1936/37	9,000	14,186: 08
1937/38	9,000	22,145: 02
1938/39	12,000	54,041: 16
1939/40	15,000	30,776: 73 (intill ¹ / _s 1940).

Med anledning av de betydande anslagsöverskridandena anmodades kanslern för rikets universitet den 1 november 1939 att verkställa utredning om möjligheterna att nedbringa belastningen å anslaget.

Med skrivelse den 1 mars 1940 har *kanslern* överlämnat utredning i ämnet.

Av handlingarna inhämtas, att de större akademiska konsistorierna i Uppsala och Lund, efter att ha hört vederbörande fakulteter och sektioner, samt karolinska institutets lärarkollegium yttrat sig över en inom kanslers-expeditionen upprättad promemoria med förslag till ändrad lydelse av vissa bestämmelser i universitetsstatuterna och stadgarna för karolinska institutet m. m. Beträffande dessa yttranden hänvisas till handlingarna, i den mån yttrandena ej berörts i kanslerns skrivelse. Här må endast nämnas, att förslagen i princip tillstyrkts av universitetsmyndigheterna i Lund och karolinska institutets lärarkollegium samt att de av universitetsmyndigheterna i Uppsala framställda erinringarna, såsom kommer att framgå av det följande, i viss utsträckning beaktats i kanslerns förslag. Detta innebär i huvudsak följande:

1. Vid utsättande av tid för lärarprov skall beaktas, att samråd mellan de sakkunniga kan äga rum i samband med åhörandet av provet.

2. Sakkunniga skola ej utses, om endast en sökande anmält sig och denne antingen innehar motsvarande professur vid något av universiteten eller karolinska institutet eller vid Stockholms och Göteborgs högskolor eller ock under de närmaste tre åren före ansökningstidens utgång blivit uppförd på förslag till motsvarande professur vid någon av nämnda läroanstalter.

I andra fall skall, därest de sökandes skicklighet och inbördes företräde till professorsbefattning tidigare prövats och förnyad sakkunnig prövning befinnes uppenbart obehövlig, det större akademiska konsistoriet respektive karolinska institutets lärarkollegium äga rätt besluta, att sakkunniga ej skola utses.

3. Fler än tre sakkunniga skola få utses, endast om särskilda skäl därtill föreligga.

4. Ersättning för sakkunniguppdrag åt professor vid Stockholms och Göteborgs högskolor skall utgå endast i form av särskilt arvode.

5. Arvodet skall ej få överskrida för specialsakkunnig 250 kronor, för sakkunnig, som yttrat sig över kallelseförslag 350 kronor och för annan sakkunnig 850 kronor, innebärande en sänkning med omkring en sjättedel. Vidare skall den tid, under vilken ersättning får utgå för mistade löneförmåner under tjänstledighet för sakkunniguppdrag, minskas i samma proportion.

Av kanslerns skrivelse inhämtas i övrigt följande:

Vad först beträffade frågan om det sannolika antalet professors- och laboratorstillsättningar, syntes antalet lärare, som inträdde i pensionsåldern, kunna beräknas till i medeltal sex à sju per år. Antalet befattningshavare, som avled, erhöles förtidspension eller av annan anledning lämnade tjänsten, torde kunna uppskattas till i medeltal tre per år. Följaktligen kunde antalet tillsättningar beräknas utgöra i medeltal tio per år.

Kostnaden för en tillsättningsprocedur varierade betydligt från fall till fall. Vid kallelse torde kostnaden oftast understiga 1,600 kronor. Då kallelse ej ägt rum, kunde under vissa förutsättningar — fyra sakkunniga, därav någon anställd vid enskild högskola eller fackhögskola, mer än en special-sakkunnig, långa resor för vissa sakkunniga för åhörande av lärarprov och deltagande i samråd med övriga sakkunniga — beloppet komma att uppgå till drygt 6,000 kronor. Såsom ett sannolikt medeltal torde man kunna räkna med en summa av 3,500 kronor.

Sammanlagda kostnaden för tio tillsättningar skulle således uppgå till 35,000 kronor. Då detta belopp vore mer än dubbelt så stort som det för budgetåret 1939/40 beviljade anslaget, bleve det uppenbarligen nödvändigt att undersöka, huruvida icke anslagsbelastningen kunde minskas genom vissa ändringar i föreskrifterna om tillsättningsproceduren och om ersättning till de sakkunniga. Följande åtgärder syntes kunna vidtagas i detta syfte:

1. Till följd av stadgandet om att lärarprov skulle avläggas i god tid, innan de sakkunniga hade att avgiva sina utlåtanden, hade tiden för sådana provs avläggande stundom utsatts till en så tidig tidpunkt, att de sakkunniga ännu icke hunnit taga del av de sökandes produktion. Det påbjudna samrådet mellan de sakkunniga hade därför icke kunnat hållas i samband med åhörandet av lärarproven utan föranlett särskilda resor. Uttrycklig föreskrift borde därför meddelas, att lärarproven skulle utsättas till en sådan tidpunkt, att samråd mellan de sakkunniga samtidigt kunde äga rum, d. v. s. till en tid, då de sakkunniga kunde beräknas ha tagit del av de sökandes vetenskapliga arbeten, men innan de i skrift utformat sina utlåtanden.

2. Enligt nu gällande bestämmelser måste en professorstillsättning alltid föregås av prövning genom sakkunniga. Även om endast *en* sökande anmält sig och denne innehade professur i motsvarande ämne vid annat akademiskt lärosäte eller nyligen blivit kompetentförklarad till annan professur i motsvarande ämne, måste sakkunniga utses. I dylika fall syntes sakkunnigprövning vara överflödig. Dock torde i fråga om sökande, som icke förut innehade professorsbefattning, den vanliga prövningen genom sakkunniga böra äga rum, om kompetensförklaringen låge någon längre tid tillbaka.

Även i andra fall kunde prövning genom sakkunniga vara obehövlig. Det hade exempelvis förekommit, att professorer i samma ämne ungefär samtidigt ledigförklarats vid två lärosäten och att samma sökande anmält sig till bägge professurerna. Den sakkunnigprövning, som då verkställts vid det ena lärosätet, syntes i regel tillfyllest även för befordringsärendets handläggning vid det andra lärosätet. Då omständigheterna dock kunde undantagsvis motivera ny sakkunniggranskning, borde i detta fall vederbörande konsistorium ha rätt att pröva, huruvida sakkunniga skulle utses eller icke.

I den remitterade promemorian hade föreslagits, att sakkunnigprövning skulle bortfalla i det fall, då den ende sökanden visserligen ej innehade motsvarande professur vid annat akademiskt lärosäte men blivit under de närmaste fem åren kompetentförklarad till sådan professur. Det större akademiska konsistoriet i Uppsala hade avstyrkt detta förslag, enär en för lång tid sedan erhållen knapp kompetensförklaring kunde på grund av senare verksamhet eller svag produktion ha blivit starkt undergrävd. Mot detta resonemang kunde anföras, att det i ett dylikt undantagsfall givetvis stode de akademiska instanserna fritt att, trots frånvaron av ny sakkunnigprövning, förklara sökanden icke ha styrkt sin skicklighet, likaväl som det för närvarande kunde förekomma, att fakultet eller konsistorium från-

kände en sökande kompetens, trots att de sakkunnige eller deras flertal tillerkänt honom skicklighet till ämbetet. Regelmässigt torde läget emellertid vara följande. En professur vid ena universitetet hade sökts av två personer, vilka båda förklarats kompetenta. Ett eller annat år senare söktes motsvarande professur vid ett annat lärosäte av den, som vid förra konkurrensen sattes i andra rummet. Om han då vore ensam sökande, tedde sig en ny sakkunnigprocedur skäligen överflödigt och medförde avsevärda kostnader. Kanslern hade emellertid ansett sig kunna i det reviderade förslaget förkorta den föreslagna tiden av fem år till tre år, i syfte att minska de framförda betänkligheterna. Dessutom hade den jämkningen vidtagits, att vederbörande skulle ha uppförts å förslag till professur, ej endast förklarats kompetent.

3. I regel torde det vara tillräckligt med tre sakkunniga. Om de sökande vore flera och deras vetenskapliga produktion fölle inom skilda delar av professurens ämnesområde, kunde det dock stundom vara påkallat att utse ytterligare en sakkunnig. Det förefölle emellertid, som om de akademiska myndigheternas praxis mer och mer utvecklade sig i den riktningen, att fyra sakkunniga bleve det normala antalet. Ville man åstadkomma ändring härutinnan, torde det vara nödvändigt att göra tillkallandet av en fjärde sakkunnig beroende av förhandenvaron av särskilda skäl för dylikt tillkallande. Lunda-konsistoriet hade icke haft något att erinra mot detta ändringsförslag, vilket däremot avstyrkts av Uppsala-konsistoriet. Då förslaget lade i konsistoriets egen hand att slutligt pröva, huruvida särskilda skäl föreläge för utseende av flera än tre sakkunniga, torde invändningen mot detsamma ej vara befogad.

4. Då man, vad beträffade rätten för sakkunnig att välja mellan kostnadsfri ledighet och arvode, likställt professorerna vid Stockholms och Göteborgs högskolor med universitetsprofessorerna, torde man ha utgått ifrån att för förstnämnda professorers del icke skulle ifrågasättas högre belopp såsom ersättning för mistade avlöningsförmåner än vad fallet vore med universitetsprofessorerna, d. v. s. högst 1,000 kronor. Det hade emellertid visat sig, att åtminstone professorerna vid Stockholms högskola ej sällan begärt dylik ersättning, som avsevärt överstigit 1,000 kronor. Under sådana förhållanden torde icke vara skäl att upprätthålla likställigheten i fråga.

5. Fullgörandet av sakkunniguppdrag innebure i regel en betydande arbetsprestation, i vissa fall en mycket stor sådan. Den maximitid, varunder en sakkunnig ägde åtnjuta kostnadsfri tjänstledighet, kunde därför knappast anses vara för frikostigt tillmätt. Icke heller kunde — med hänsyn till det synnerligen kvalificerade och ansvarsfulla arbete, varom här vore fråga — maximibeloppet av de för olika slag av sakkunniguppdrag utgående särskilda arvoden anses vara för högt. Därest det vore nödvändigt att minska anslagsbelastningen, torde man dock, utan att direkt göra sig skyldig till någon obillighet mot de sakkunniga, kunna något förkorta maximitiden för ledigheten och sänka maximibeloppet av de särskilda arvoden. Kanslern ville i detta sammanhang erinra om att de sakkunnigas arbete ofta skulle bli mindre tidskrävande, om de mera allmänt ställde sig till efterrättelse den i universitetsstatuterna och stadgarna för karolinska institutet givna föreskriften, att kortfattat angiva de skäl, på vilka deras utlåtanden vore grundade, och således avstode från att, såsom nu ej sällan skedde, lämna utförliga referat av de sökandes huvudskrifter och i detalj motivera sina anmärkningar mot innehållet i desamma.

Hur mycket man skäligen kunde förkorta ledighetstiden och sänka ersättningsbeloppet, vore en vansklig omdömesfråga. Kanslern ville endast ifrågasätta en jämförelsevis obetydlig minskning, förslagsvis med omkring en sjättedel.

Ersättning för mistade avlöningsförmåner skulle således utgå till specialsakkunnig för högst 25 dagar, vid kallelse för högst 35 dagar och i andra fall för högst 75 dagar.

Det särskilda arvudet skulle icke få överstiga, för specialsakkunnig 250 kronor, för sakkunnig, som yttrat sig över väckt kallelseförslag, 350 kronor och för annan sakkunnig 850 kronor.

Beträffande de föreslagna åtgärdernas inverkan på anslagsbelastningen har kanslern anfört:

Anslagsbelastningen torde kunna åtskilligt minskas. Huru stor minskningen skulle bli, kunde ej säkert beräknas. Man torde dock kunna approximativt räkna med ett belopp, liggande mellan 5,000 och 10,000 kronor. Kanslern ville understryka, att det här vore fråga om ett medeltal för en längre period och att belastningen under ett enstaka år kunde komma att avsevärt över- eller understiga medeltalet. Anslaget syntes försöksvis kunna beräknas till 27,000 kronor. Att ytterligare nämnvärt sänka anslagsbelastningen torde knappast vara möjligt med bibehållande av grunderna för den nuvarande tillsättningsproceduren.

I ärendet har *statskontoret* yttrat sig den 6 mars 1940 och därvid anfört:

I syfte att närmare utreda orsakerna till de mycket betydande överskridanden under de senaste budgetåren av förevarande anslag hade statskontoret uppgjort en sammanställning angående belastningen å anslaget under de sista tio budgetåren (jfr ovan). Av sammanställningen framginge, att medan anslagsöverskridandena som regel varit förhållandevis blygsamma intill budgetåret 1937/38, nämnda budgetår och framför allt budgetåret 1938/39 och nu löpande budgetår utvisade mycket avsevärda överskridanden. Givet vore, att antalet professorstillsättningar varierade betydligt under olika budgetår, varför till följd härav även belastningen å anslaget komme att växla avsevärt. Orsaken till de betydande överskridandena under de sista budgetåren torde emellertid icke enbart vara att söka i nämnda förhållande utan framför allt i de jämkningar i bestämmelserna rörande ersättning för sakkunniguppdrag av förevarande art, som beslutades av 1937 års riksdag (jfr 1937 års åttonde huvudtitel, sid. 286 ff.). Medan således tidigare ersättning utgick endast för mistad lön eller förlust av inkomst, beslöts vid nämnda riksdag, att arvode å högst 1,000 kronor i stället skulle få medgivas sakkunnig med rätt dock för denne, om han vore statsanställd eller anställd vid Stockholms och Göteborgs högskolor, att efter eget val i stället åtnjuta ersättning för mistad lön under högst tre månader. Den sålunda nyinförda rätten att erhålla arvode syntes vara den främsta orsaken till de betydande anslagsöverskridandena under de tre senaste budgetåren.

Vad anginge kanslerns i besparingssyfte framlagda förslag till ändringar i universitetsstatuterna och stadgarna för karolinska institutet, föranledde detta i sak icke annan erinran från statskontorets sida än att ämbetsverket ansåge sig böra förorda en ändring av innebörd, att flera än tre sakkunniga endast finge utses i fall, då särskilda skäl vore för handen och kanslern

därtill lämnade sitt medgivande. Statskontoret påpekade i detta sammanhang, att i besparingssyfte likartade jämkningar torde böra vidtagas i stadgorna för vissa andra högre läroanstalter, t. ex. de tekniska högskolorna och lantbrukshögskolan.

Beträffande frågan om ändring av bestämmelserna om ersättning åt sakkunniga i akademiska befordringsärenden ansåge statskontoret, att dessa bestämmelser av statsfinansiella skäl utan alltför allvarliga olägenheter borde kunna skärpas utöver vad kanslern förordat. Med beaktande av vad ämbetsverket tidigare anfört angående orsakerna till de senaste årens stora överskridanden av anslaget ville statskontoret föreslå, att den nuvarande valrätten för statstjänstemännen mellan ersättning för mistad lön och arvode borttoges, och att — i likhet med vad som varit fallet före 1937 års beslut — statsanställda endast medgäves rätt till mistad lön under en viss kortare tid, som lämpligen torde kunna sättas till i fråga om specialsakkunnig 20 dagar, vid kallelse 30 dagar och i andra fall 70 dagar. Övriga sakkunniga — alltså även befattningshavare vid högskolorna i Stockholm och Göteborg — vilka icke borde erhålla ersättning för förlust av inkomst, torde alltjämt bibehållas vid rätten till arvode, vilka arvoden enligt statskontorets mening dock icke borde få överstiga, för specialsakkunnig 200 kronor, för sakkunnig, som yttrat sig över väckt kallelseförslag, 300 kronor och för annan sakkunnig 750 kronor.

Vid ett bifall till statskontorets föreliggande förslag torde en sådan begränsning av utgifterna under anslaget kunna vinnas, att anslaget för nästkommande budgetår icke behövde upptagas med högre belopp än 20,000 kronor.

Från början avsåg detta anslag endast ersättning för avstådda tjänstgöringspenningar eller annan direkt inkomstminskning under tjänstledighet för sakkunniguppdragens fullgörande. Förslag om ersättning åt sakkunnig i form av särskilt sakkunnighonorar avvisades i propositionen nr 103/1926. Ett sakkunniguppdrag, givet åt professor samt annan ordinarie lärare vid universiteten, ansågs nämligen ingå i vederbörandes ämbetsåligganden. Beträffande professores emeriti gjordes gällande, att det skäligen borde åligga sådana att fullgöra de sakkunniguppdrag, som kunde komma att anförtras åt dem, varför något särskilt honorar ej heller för detta fall borde ifrågasättas. För personer utanför universiteten och karolinska institutet kunde visserligen icke samma synpunkter anföras, men att tillerkänna sådana sakkunniga särskild ersättning utan att låta samma förmån komma såsom sakkunniga fungerande universitetsprofessorer eller professores emeriti till del ansågs innebära en inkonsekvens. Ej heller för dessa fall ifrågasattes därför något särskilt honorar.

När frågan om särskilt arvode för sakkunniguppdrag ånyo upptogs var det, såsom framgår av punkten 96 i 1937 års åttonde huvudtitel, på initiativ av universitetsberedningen. Föredragande departementschefen ansåg då fullgoda skäl föreligga för att de sakkunniga skulle erhålla möjlighet till viss ersättning för sakkunnigarbetet såsom sådant. Såsom förhållandena då voro, mötte det nämligen stora svårigheter att erhålla för sak-

Departementschefen.

kunniguppdrag lämpade personer. Speciellt gällde detta, om såsom sakkunnig måste anlitas icke statsanställda personer, exempelvis utländska sakkunniga. Departementschefen ansåg det vidare i sak riktigt, att anlidade experter erhöilo särskild ersättning för det oftast ganska betungande arbete, som följde med uppdrag av denna art. Riksdagen beslöt i enlighet härmed.

Det av kanslern i besparingssyfte nu framlagda förslaget om ändrade ersättningsgrunder förutsätter, att särskild ersättning fortfarande skall utgå för sakkunniguppdrag. Statskontoret har emellertid, vad beträffar befattningshavare i statens tjänst, ifrågasatt en återgång till den före 1937 års riksdagsbeslut gällande ordningen. Dessa befattningshavare skulle således ej få uppbära särskilt arvode utan endast åtnjuta full compensation för avstådda löneförmåner under tjänstledighet för sakkunniguppdraget. Till annan sakkunnig skulle däremot särskilt arvode fortfarande utgå, ehuru med reducerat maximibelopp. Statskontorets förslag innebär således, att den likställighet i ersättningshänseende mellan sakkunniga, som legat till grund för såväl 1926 som 1937 års riksdagsbeslut i ämnet, icke längre skulle bibehållas.

För egen del vill jag framhålla lämpligheten av att besparingsåtgärder icke vidtagas, som äro ägnade att försämra möjligheterna att för sakkunniguppdrag av denna art förvärva de mest kvalificerade personerna. Med hänsyn härtill finner jag mig icke böra tillstyrka statskontorets förslag om en återgång i viss utsträckning till de för statliga befattningshavare tidigare gällande ersättningsgrunderna och ej heller kanslerns förslag om att ersättning för sakkunniguppdrag ej skall till professorer vid Stockholms och Göteborgs högskolor kunna utgå i form av ersättning för mistade avlöningsförmåner. Jag har så mycket mindre skäl att föreslå upphävande av rätten att erhålla särskilt arvode, som jag icke är övertygad om att statskontorets uppfattning, att införandet av valrätt mellan ersättning för mistade avlöningsförmåner och arvode är den främsta orsaken till de betydande anslagsöverskridandena under de senaste budgetåren. Vad beträffar arvodenas storlek, är jag däremot ense med statskontoret och föreslår alltså, att dessa arvoden ej skola få överstiga, för specialsakkunnig 200 kronor (nu 300 kronor), för sakkunnig, som yttrat sig över väckt kallelseförslag 300 kronor (nu 400 kronor) och för annan sakkunnig 750 kronor (nu 1,000 kronor). Den tid, under vilken ersättning får utgå för mistade löneförmåner under tjänstledighet för sakkunniguppdrag, bör minskas i ungefär samma proportion.

De av kanslern i övrigt förordade besparingsåtgärderna synas kunna i huvudsak biträdas. Jag delar dock statskontorets uppfattning, att flera än tre sakkunniga böra få utses endast då särskilda skäl föreligga och kanslern därtill lämnat sitt medgivande.

Såsom kanslern framhållit, torde belastningen å förevarande anslag kom-

ma att minskas åtskilligt, därest de av honom föreslagna åtgärderna vidtagas. Under nämnda förutsättning anser kanslern, att anslaget kan för nästa budgetår uppföras med 27,000 kronor. Då de av mig förordade ändringarna i förslaget komma att medföra ytterligare minskning av anslagsbelastningen, anser jag mig böra föreslå, att anslaget för nämnda budgetår upptages till 25,000 kronor. Jag vill i detta sammanhang erinra om att vid beräkningen av motsvarande anslag vid de tekniska högskolorna i årets statsverksproposition hänsyn tagits till möjligheterna att nedbringa kostnaderna för ersättning åt sakkunniga. Beträffande sådana sakkunniga böra gälla enahanda ersättningsgrunder, som nu av mig tillstyrkts.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels medgiva, att till sakkunnig i befordringsärenden vid universiteten, karolinska institutet och tekniska högskolan må utgå ersättning i huvudsaklig överensstämmelse med vad av mig föreslagits;

dels ock till *Gemensamma universitetsändamål: Ersättning åt sakkunniga i akademiska befordringsärenden* för budgetåret 1940/41 anvisa ett *förslagsanslag*

av kronor 25,000.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Lennart Häggqvist.